

EU kỷ niệm 60 năm ngày ký Hiệp ước Rome: Chia rẽ phủ bóng ngày vui

08:00 25/03/2017

Hôm nay 25-3, Liên minh châu Âu (EU) kỷ niệm 60 năm ngày ký Hiệp ước Rome, dấu mốc hình thành EU ngày nay, trong thời điểm EU đang thiếu đoàn kết hơn bao giờ hết, xuất phát từ hàng loạt vấn đề như người di cư, chủ nghĩa dân túy và kinh tế, những mối lo ngại về vị thế của EU trên thế giới cũng như đời sống của liên minh này sau khi Anh rời khỏi EU (Brexit).

THCL Hôm nay 25/3, Liên minh châu Âu (EU) kỷ niệm 60 năm ngày ký Hiệp ước Rome, dấu mốc hình thành EU ngày nay, trong thời điểm EU đang thiếu đoàn kết hơn bao giờ hết, xuất phát từ hàng loạt vấn đề như người di cư, chủ nghĩa dân túy và kinh tế, những mối lo ngại về vị thế của EU trên thế giới cũng như đời sống của liên minh này sau khi Anh rời khỏi EU (Brexit).

Thụt lùi kinh tế, chia rẽ di cư

Trong thập kỷ vừa qua, EU đã chứng kiến bước thụt lùi về kinh tế so với 10 năm trước đó. Sau cuộc khủng hoảng tài chính 2007 - 2008, đà tăng trưởng vẫn chậm chạp, tỷ lệ thất nghiệp ở EU vẫn cao. Cuộc khủng hoảng nợ trong Khu vực đồng tiền chung châu Âu (Eurozone) từng đẩy Hy Lạp tới nguy cơ phải rời khỏi Eurozone, và chính sách thắt lưng buộc bụng mà các nước EU thực thi đã để lại một di sản cay đắng.

EU cũng đã thất bại trong việc ngăn chặn các cuộc xung đột ở Syria, Ukraine, trong khi hàng loạt vụ tấn công khủng bố đã làm đảo lộn môi trường an ninh khu vực. Chưa hết, làn sóng 1,4 triệu người di cư và tị nạn trong suốt 2 năm qua đã hủy hoại vẻ bề ngoài đoàn kết của EU khi mà các nước thành viên không thống nhất được quan điểm tiếp nhận người tị nạn. Chủ tịch Ủy ban châu Âu Jean-Claude Juncker thậm chí phải thốt lên: "Chưa bao giờ tôi chứng kiến một sự chia rẽ và kém đoàn kết như thế này trong liên minh của chúng ta".

Sự chia rẽ trong EU trở nên sâu sắc hơn khi lãnh đạo các nước thành viên đã bắt

đầu chấp nhận ý tưởng về một châu Âu “đa tốc độ”, theo đó cho phép một số nước tiếp tục đẩy mạnh hợp tác, trong khi các nước khác tụt lại phía sau. Một số ý kiến cho rằng, điều này thể hiện cho sự tan rã chậm của EU.

Brexit và cực hữu

Thủ tướng Anh Theresa May thông báo sẽ chính thức kích hoạt Điều 50 Hiệp ước Lisbon vào ngày 29-3 tới, bắt đầu quá trình đàm phán Brexit. Giới chức EU hy vọng sự thống nhất của khối trong các cuộc đàm phán Brexit. Tuy nhiên, chính trong nội bộ EU lại có sự chia rẽ về quan điểm. Một số nước muốn đẩy mạnh sự phòng thủ, song một số khác (các nước Đông Âu) lại muốn giảm bớt sự hội nhập.

Bà Marine Le Pen, Chủ tịch đảng cực hữu FN (Pháp), trong một buổi vận động tranh cử

Trong khi đó, các đảng cực hữu với quan điểm dân túy chưa thực sự nắm quyền ở bất kỳ quốc gia châu Âu nào, nhưng không thể phủ nhận việc các đảng này đang củng cố sức mạnh, mở rộng ảnh hưởng, trở thành những lực lượng có vị trí không thể bỏ qua trong đời sống chính trị của nhiều nước khu vực. Khả năng chiến thắng của một đảng cực hữu với quan điểm bài ngoại, chống châu Âu có thể xảy ra trong những kỳ bầu cử sắp tới.

Tại Hà Lan, mặc dù đảng Nhân dân vì tự do và dân chủ (VVD) vừa qua đã giành

chiến thắng với 33/150 ghế Quốc hội, nhưng lại mất 8 ghế, trong khi đảng dân túy Vì tự do (PVV) đứng thứ hai với 20 ghế, tăng 5 ghế so với hiện nay. Sau khi kết quả trên được công bố, bà Marine Le Pen, Chủ tịch đảng cực hữu Mặt trận quốc gia của Pháp (FN) cho rằng, kết quả này là một thành công và thất bại này chỉ mang tính tương đối bởi vì trên thực tế, đảng PVV có thêm 5 ghế và trở thành lực lượng đối lập chính của liên minh cầm quyền.

Tại Pháp, đảng FN và các đảng cực hữu nhỏ đang nhận được sự ủng hộ của khoảng 33% cử tri Pháp. Tại Đức, mặc dù tỷ lệ ủng hộ đảng Sự lựa chọn khác cho nước Đức (AfD) thời gian qua có sụt giảm, nhưng vẫn còn ở mức 9%. Ngoài ra, rất nhiều đảng dân túy và hoài nghi EU tại các nước châu Âu khác nhau tiếp tục nhận được nhiều sự ủng hộ, đặc biệt là từ những cử tri cảm thấy thiệt thòi, bị gạt sang bên lề xã hội. Tất cả những điều đó đang đặt tương lai EU vào thế bấp bênh, và câu hỏi lớn nhất hiện nay là sau 60 năm, làm thế nào để EU có thể tiếp tục tồn tại.

Đỗ Cao - SGGP